

Přílohy

Příloha č. 1: Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Popis výzkumného souboru – pohlaví a nejvyšší dosažené vzdělání

Tabulka č. 2: Popis výzkumného souboru – věk a čas strávený v léčbě

Tabulka č. 3: Polyvalentní užívání dle primární drogy

Tabulka č. 4: Kombinace užívaných látek

Tabulka č. 5: Seznam užívaných psychiatrických diagnóz

Tabulka č. 6: Počet respondentů s duální diagnózou

Tabulka č. 7: Počet respondentů užívajících psychofarmaka v rámci léčby

Tabulka č. 8: Užívání drog jako příčina nebo důsledek psychopatologických symptomů – dle diagnózy

Tabulka č. 9: Užívání drog jako příčina nebo důsledek psychopatologických symptomů – dle typu užívané látky

Tabulka č. 10: Symptomy respondentů před začátkem užívání drog dle typu primární drogy

Tabulka č. 11: Symptomy respondentů v TK dle typu primární drogy

Seznam grafů

Graf č. 1: Primární užívaná látka

Graf č. 2: Užívaná látka při polyvalentním užívání

Graf č. 3: Polyvalentní užívání dle typu primární drogy

Graf č. 4: Kombinace užívaných látek

Graf č. 5: Zastoupení jednotlivých psychiatrických diagnóz mezi respondenty

Graf č. 6: Subjektivní hodnocení sebemedikace patologických symptomů návykovou látkou

Graf č. 7: Vztah primární drogy a psychiatrické komorbidity

Graf č. 8: Zastoupení psychiatrických diagnóz mezi uživateli pervitinu

Graf č. 9: Zastoupení psychiatrických diagnóz mezi uživateli opiátů

Graf č. 10: Zastoupení psychiatrických diagnóz mezi uživateli alkoholu

Graf č. 11: Zastoupení psychiatrických diagnóz mezi uživateli THC

Graf č. 12: Zastoupení psychiatrických diagnóz mezi uživateli více návykových látek současně

Graf č. 13: Psychopatologické symptomy před začátkem užívání drog

Graf č. 14: Subjektivní sebemedikace dle psychopatologických symptomů

Graf č. 15: Psychopatologické symptomy, které se objevily během léčby v TK

Graf č. 16: Psychopatologické symptomy, které identifikoval psychiatr během léčby v TK

Graf č. 17: Užívání drog jako příčina nebo důsledek Psychopatologických symptomů – dle diagnózy

Graf č. 18a: Užívání drog jako příčina nebo důsledek psychopatologických symptomů – dle typu užívané látky

Graf č. 18b: Užívání drog jako příčina nebo důsledek psychopatologických symptomů – dle typu užívané látky

Graf č. 19: Symptomy uživatelů pervitinu před začátkem užívání drog a v TK

Graf č. 20: Symptomy uživatelů více látek současně před začátkem užívání drog a v TK

Graf č. 21: Symptomy všech respondentů před začátkem užívání drog a v TK

Graf č. 22: Subjektivní sebemedikace – vztah užívané látky a souboru symptomů

Příloha č. 2: Seznam zkratk

APA	Americká psychologická asociace
ADHD	Porucha aktivity a pozornosti (Attention Deficit Hyperactivity Disorder)
BZD	Benzodiazepiny
ČR	Česká republika
DD	Duální diagnóza
EMCDDA	Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogově závislé (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addcition)
MKN-10	Mezinárodní klasifikace nemocí, 10. revize
např.	například
NMS	Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti
str.	strana
THC	Tetrahydrocannabinol – účinná psychoaktivní látka obsažená v konopných drogách
TK	Terapeutická komunita pro drogově závislé
tzn.	to znamená
UD	Uživatelé drog
1. LF UK v Praze	1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Příloha č. 3: Dotazník pro klienty terapeutických komunit pro drogově závislé

Dobrý den,

jmenuji se Lucie Vyskočilová a v současné době ukončuji navazující magisterské studium Adiktologie na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze diplomovou prací, která nese název *Specifika klientů s duální diagnózou v procesu léčby v terapeutických komunitách pro drogově závislé: fenomén sebemedikace a pozdní abstinenční psychopatologie*.

Vedoucím mé diplomové práce je doc. MUDr. et PhDr. Kamil Kalina, CSc., který ve vaší terapeutické komunitě působí jako psychiatr.

Dotazník, který se Vám nyní dostal do rukou, slouží jako nástroj sběru dat pro výzkumnou část zmíněné práce. Chtěla bych Vás požádat o jeho pravdivé vyplnění. Dotazník je zcela anonymní, neuvádějte, prosím, své jméno ani jiné identifikační osobní údaje. Všechny informace, které v tomto dotazníku uvedete, budou využity pouze pro účely diplomové práce a nebudou žádným způsobem poskytnuty třetí osobě.

Účast na uvedeném výzkumu je dobrovolná, pokud se rozhodnete přispět, budu Vám velmi vděčná.

Budete-li mít případné dotazy a nejasnosti, neváhejte mě, prosím, kontaktovat na uvedeném e-mailu: lucie.vyskocilova@gmail.com.

Děkuji Vám za Váš čas a spolupráci!

Dotazník pro klienty, kteří se léčí v terapeutické komunitě pro drogově závislé

1. Pohlaví.....
2. Věk.....
3. Je toto Vaše první léčba závislosti na návykových látkách?

4. Pokud ne, kolik léčeb jste úspěšně dokončil/a?
5. Kolik léčeb jste začal/a a nedokončil/a?
6. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
7. Pokud jste nedokončil/a střední školu nebo učební obor, uveďte, prosím, co a v jakém ročníku). Podílelo se na tom vaše užívání návykových látek nebo jiné duševní obtíže?
8. Jaké drogy jste užíval/a? Co bylo tou hlavní návykovou látkou, kvůli níž jste se rozhodl/a vyhledat odbornou pomoc?
9. V kolika letech jste poprvé výše uvedenou drogu užil/a?
10. Jaké obtíže, mimo závislost na návykových látkách, Vás přivedly do ordinace psychiatra? S jakým konkrétním onemocněním se léčíte?

Otázky 11-18 vyplňte, prosím, v případě, že se obtíže, s nimiž se nyní léčíte (mimo problémy související s užíváním návykových látek), objevily již před nástupem do léčby v TK.

- 11. Léčil jste se u psychiatra nebo na psychiatrickém oddělení již před začátkem užívání drog?**

12. Využil/a jste někdy služeb psychologa nebo pedagogicko-psychologické poradny **před začátkem užívání drog**? Z jakého důvodu?

13. Objevily se u Vás duševní/psychické obtíže již **před začátkem užívání drog**?
Prosím, uveďte, o jaké konkrétní projevy se jednalo. Pozoroval/a jste například některý z níže uvedených příznaků?

☐ Neschopnost se soustředit	☐ Silné pocity méněcennosti
☐ Úzkosti	☐ Pocity pronásledování
☐ Deprese	☐ Halucinace (vidiny a slyšiny)
☐ Výkyvy nálad	☐ Sebepoškozování (pořezávání apod.)
☐ Pocity na zbláznění, např. neskutečnost okolního světa, sebe, svého těla	☐ Myšlenky na sebevraždu, sebevražedné pokusy
☐ Potíže s jídlem – hubnutí nebo přejídání	☐ Jiné – uveďte, prosím, jaké:
☐ Vztahovačnost	

14. Užíval/a jste někdy drogy s cílem zmírnit duševní nepohodu (s výjimkou takové duševní nepohody, která byla vyvolána odvykacím stavem - „abstákem“?)

15. Pokud ano, jak se tato duševní nepohoda projevovala? Pozoroval/a jste například některou z níže uvedených obtíží?

☐ Neschopnost se soustředit	☐ Deprese
☐ Úzkosti	☐ Výkyvy nálad

- Pocity na zbláznění, např. neskutečnost okolního světa, sebe, svého těla
- Potíže s jídlom – hubnutí nebo přejídání
- Vztahovačnost
- Silné pocity méněcennosti
- Pocity pronásledování
- Halucinace (vidiny a slyšiny)
- Sebepoškozování (pořezávání apod.)
- Myšlenky na sebevraždu, sebevražedné pokusy
- Jiné – uveďte, prosím, jaké:

16. Pokud ano, jaký vliv mělo užití drogy na výše uvedené projevy? Co přesně se po užití drogy změnilo? Zhoršily se vaše potíže, zlepšily se, změnily se - jak?

17. Pozoroval/a jste opětovné objevení uvedených příznaků po vysazení drogy?

- Ano Ne

18. Jak jste snášel/a v minulosti abstinenci, pokud jste měl/a období, kdy jste nebral/a drogy? Objevily se ty minulé potíže – nebo jiné? Prosím, popište.

Otázky 19-26 vyplňte, prosím, pokud se duševní potíže objevily až po nástupu do TK.

19. Jak nyní snášíte abstinenci během léčby v TK?

20. Objevily se během léčby v TK nějaké duševní potíže? Pokud ano, jaké?

☐ Neschopnost se soustředit	☐ Silné pocity méněcennosti
☐ Úzkosti	☐ Pocity pronásledování
☐ Deprese	☐ Halucinace (vidiny a slyšiny)
☐ Výkyvy nálad	☐ Sebepoškozování (pořezávání apod.)
☐ Pocity na zbláznění, např. neskutečnost okolního světa, sebe, svého těla	☐ Myšlenky na sebevraždu, sebevražedné pokusy
☐ Potíže s jídlem – hubnutí nebo přejídání	☐ Jiné – uveďte, prosím, jaké:
☐ Vztahovačnost	

21. Za jak dlouho po vysazení drogy se objevily první duševní potíže a jak se projevovaly?

22. Vyhledal jste s těmito duševními potížemi psychiatra, který ordinuje ve vaší terapeutické komunitě? Za jak dlouho? Chtěl jste navštívit psychiatra sám nebo vás k tomu přiměla skupina, váš garant, terapeuti v TK?

23. Užíváte psychiatrické léky? Máte dojem, že vám pomáhají ve vašich duševních potížích?

24. Čím ještě se sám/sama snažíte své duševní potíže zvládat? Co vám pomáhá?

25. Pokud jste s těmito duševními potížemi psychiatra nevyhledal, z jakých důvodů? Jak ty potíže zvládáte? Co vám pomáhá?

26. V čem konkrétně se liší Váš současný stav od předchozích období abstinence?

Otázky 27-31: Souhlasíte s tím, aby psychiatr, který ordinuje ve vaší terapeutické komunitě, použil pro účely výzkumu zcela anonymně údaje, které jsou mu známy z vašich vyšetření? Škrtněte, s jakými údaji nesouhlasíte.

27. Závěr prvního vyšetření po vašem nástupu do terapeutické komunity

28. Kromě prvního vyšetření po vašem nástupu do terapeutické komunity jste/nejste v jeho další péči, pravidelné nebo na vyžádání

29. Užíváte/neužíváte psychiatrické léky a jakého typu (proti depresi, proti úzkostem, proti jiným obtížím)

30. Obtíže, které u vás zaznamenal:

Neschopnost se soustředit

Deprese

Úzkosti

Výkyvy nálad

- Pocity na zbláznění, např. neskutečnost okolního světa, sebe, svého těla
- Potíže s jídlem – hubnutí nebo přejídání
- Vztahovačnost
- Silné pocity méněcennosti
- Pocity pronásledování
- Halucinace (vidiny a slyšiny)
- Sebepoškozování (pořezávání apod.)
- Myšlenky na sebevraždu, sebevražedné pokusy
- Jiné – psychiatr uvede, jaké:

31. Psychiatrův odborný názor na souvislost vašich duševních obtíží s užíváním návykových látek s následujícími možnostmi:

- Duševní obtíže jsou důsledkem předchozího užívání návykových látek
- Užívání návykových látek vyvolala potřeba zvládat předchozí duševní obtíže
- Užívání návykových látek i duševní obtíže mají nějakou společnou příčinu

Děkuji vám za vyplnění tohoto dotazníku.

Příloha č. 4: Seznam použitých kódů psychiatrických diagnóz dle MKN-10

F10.2	Syndrom závislosti na alkoholu
F11.2	Syndrom závislosti na opioidech
F12.2	Syndrom závislosti na kanabinoidech
F15.2	Syndrom závislosti na stimulanciích (pervitin)
F19.2	Syndrom závislosti na více látkách současně
F15.5	Psychotická porucha vyvolaná užíváním stimulancií (pervitin)
F19.5	Psychotická porucha vyvolaná užíváním více látek současně
F19.7	Psychotická porucha reziduální a s pozdním nástupem vyvolaná užíváním více látek současně
F21	Schizotypální porucha
F25.2	Schizoafektivní porucha, smíšený typ
F33	Periodická depresivní porucha
F41.2	Smíšená úzkostná a depresivní porucha
F50.3	Atypická mentální bulimie
F60.3	Emočně nestabilní porucha osobnosti – hraniční typ
F60.8	Jiné specifické poruchy osobnosti – nezralá, nezdrženlivá porucha osobnosti
F61	Smíšená porucha osobnosti
F90.0	Porucha aktivity a pozornosti (ADHD)
F92.9	Smíšená porucha chování a emocí se začátkem v dětství

